

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci navrhovatele: **přípravný výbor pro účely místního referenda ve statutárním městě Jihlava**, jednající zmocněncem V. P., zastoupený Mgr. Vlastislavem Kusákem, advokátem se sídlem Národní 32, Praha 1, proti odpůrci: **statutární město Jihlava**, se sídlem Masarykovo nám. 97/1, Jihlava, o návrhu na vyhlášení místního referenda ve statutárním městě Jihlava,

t a k t o :

I. V y h l a š u j e se místní referendum ve statutárním městě Jihlava o otázkách:

- 1) Souhlasíte s tím, aby město Jihlava bezodkladně podniklo veškeré kroky v samostatné působnosti, aby nemohlo dojít k výstavbě spalovny komunálních odpadů (ZEVO, plazmová a pyrolýzní jednotka apod.) na území statutárního města Jihlavy?
- 2) Jste pro, aby město Jihlava podniklo veškeré kroky v samostatné působnosti pro zvýhodnění občanů, kteří produkují málo směsného komunálního odpadu (SKO) a více třídí oproti těm, kdo třídí méně a vyprodukují více SKO?
- 3) Jste pro, aby město Jihlava podniklo veškeré kroky v samostatné působnosti pro snížení produkce směsného komunálního odpadu pod 150 kg na osobu za rok prostřednictvím zvýšení míry recyklace a kompostování všech odpadů ze živností a domácností minimálně na 50%?

II. Místní referendum se bude konat **souběžně s volbami do zastupitelstev krajů v roce 2016.**

III. Žádný z účastníků **n e m á právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Podstata věci a rekapitu lace průběhu řízení

Ia.

Navrhovatel se návrhem doručeným soudu dne 16.9.2014 domáhal podle § 91a odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), vyhlášení místního referenda ve statutárním městě Jihlava, a to souběžně s volbami do zastupitelstev obcí ve dnech 10. a 11. října 2014, o těchto otázkách:

1) Souhlasíte s tím, aby město Jihlava bezodkladně podniklo veškeré kroky v samostatné působnosti, aby nemohlo dojít k výstavbě spalovny komunálních odpadů (ZEVO, plazmová a pyrolýzní jednotka apod.) na území statutárního města Jihlavy?

2) Jste pro, aby město Jihlava podniklo veškeré kroky v samostatné působnosti pro zvýhodnění občanů, kteří produkují málo směsného komunálního odpadu (SKO) a více třídí oproti těm, kdo třídí méně a vyprodukují více SKO?

3) Jste pro, aby město Jihlava podniklo veškeré kroky v samostatné působnosti pro snížení produkce směsného komunálního odpadu pod 150 kg na osobu za rok prostřednictvím zvýšení míry recyklace a kompostování všech odpadů ze živností a domácností minimálně na 50%?

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 26.9.2014, č.j. 67A 6/2014-56, návrhu na vyhlášení místního referenda vyhověl, nicméně s ohledem na skutečnost, že konáním referenda souběžně s řádnými volbami do zastupitelstev obcí (10. a 11. října 2014) by došlo k porušení lhůt ve smyslu § 21 odst. 2 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o místním referendu“), soud určil, že místní referendum se ve statutárním městě Jihlava bude konat v sobotu 13.12.2014.

Ib.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 1.4.2015, č.j. Ars 9/2014-105 (dále též „zrušující rozsudek v této věci“), usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 26.9.2014, č.j. 67A 6/2014-56, zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení; v tomto řízení je tedy zdejší soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Shrnutí rozsudku Nejvyššího správního soudu

Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku zdůraznil, že během času vznikla situace, v níž ani navrhovatel ani odpůrce o konání místního referenda v den určený krajským soudem (13.12.2014) nestáli, a to odpůrce pro odpor vůči jeho konání kdykoliv a navrhovatel vzhledem ke svému přání, aby se místní referendum konalo až při příštích volbách. V důsledku postupně vedených řízení před krajským soudem i Nejvyšším správním soudem také vyvstala ve sporu účastníků řada nových právních otázek; některé z těchto otázek nebyly ani předmětem řízení před krajským soudem, pročez na ně nemohl krajský soud nikterak reagovat. Poměrně kusá hmotněprávní i procesněprávní zákonná úprava problematiky související s místním referendem vyžadovala teprve po rozhodnutí krajského soudu hledání odpovědí, jak mají iniciátoři místních referend, obce, ale i soudy rozhodující ve věcech místních referend, postupovat.

Nejvyšší správní soud zdůraznil, že v době rozhodování krajského soudu tu nebyl návrh na konání místního referenda až souběžně s příštími volbami (do Senátu, Poslanecké sněmovny či krajských zastupitelstev), nýbrž pouze návrh, aby soud stanovil den (dny) konání místního referenda na 10. a 11. října 2014, tedy na dny voleb do zastupitelstva statutárního města Jihlav. Již proto se krajský soud zabýval výlučně otázkou, zda může vyhovět požadavku navrhovatele a poté, kdy ji vyřešil negativně, stanovil den konání místního referenda v termínu do 90 dnů po dni jeho vyhlášení (§ 15 zákona o místním referendu).

Nadto není bez významu, že v mezidobí (v průběhu řízení o podaných kasačních stížnostech) byla otázka oprávnění soudu vyhlásit konání místního referenda na den pozdější než vyplývající z časového omezení ustanovením § 15 zákona o místním referendu řešena judikaturou Nejvyššího správního soudu poněkud šířeji, než jak ji řešil krajský soud v napadeném usnesení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5.3.2015, č.j. Ars 11/2014 – 42).

V dalším řízení bude úkolem krajského soudu zjistit, do jaké míry je navrhované místní referendum aktuální, a uvážit, existují-li tu důvody k odklonu od zákonného standardu konání místního referenda do 90 dnů od jeho vyhlášení. Bude též nezbytné, aby krajský soud ověřil, trvá-li navrhovatel na konání místního referenda, neboť to on sám v průběhu řízení o kasační stížnosti poněkud zpochybnil (uvedl, že „se snaží vzniklou situaci 'zachránit' tím, že by nyní vzal svůj návrh na konání referenda zpět“). Je zjevné, že tato zjišťování, stejně jako přijímání právních závěrů z nich vyplývajících, ve své podstatě spadají do agendy, k níž vzhledem k postavení Nejvyššího správního soudu a krajského soudu je povolán spíše krajský soud jakožto soud nalézací a nikoliv Nejvyšší správní soud řešící především námítky uplatněné až v průběhu kasačního řízení. Krajský soud se bude zabývat i tím, jak následně – po rozhodnutí krajského soudu a po podání kasační stížnosti - konalo zastupitelstvo statutárního města Jihlava. Pokud by totiž v mezidobí zastupitelstvo místní referendum

vyhlásilo (jak odpůrce deklaroval a jak by tomu i mělo být v důsledku nekonání místního referenda v den určený krajským soudem), ztratilo by další řízení před soudem smysl.

Nejvyšší správní soud dále poukázal na to, že v rozsudku ze dne 22.11.2014, č.j. Ars 4/2014 – 99, č. 3148/2015 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud judikoval, že rozhoduje-li soud o vyhlášení místního referenda, může si otázku bezvadnosti návrhu na konání místního referenda posoudit jako předběžnou otázku, resp. musí si ji takto posoudit, pokud bezvadnost návrhu na konání místního referenda nebyla zákonem předvídaným způsobem deklarována dříve rozhodnutím, z něhož by pak soud vycházel. Bezvadnost návrhu na konání místního referenda je tak nyní třeba posoudit jako otázku předběžnou. Krajský soud proto v dalším řízení posoudí, zda návrh na konání místního referenda má či nemá nedostatky.

Nejvyšší správní soud také jako neudržitelnou jednoznačně odmítl argumentaci odpůrce, dle níž krajský soud neoprávněně zasáhl do ústavně garantovaného práva odpůrce na samosprávu. Nejvyšší správní soud uvedl, že nesdílí navrhovatelovo přesvědčení, že by přímé rozhodování prostřednictvím referenda bylo více demokratické než demokracie zastupitelská. To však neznamená, že by iniciativa ke konání místního referenda směla být torpédována a blokována postupy odpůrce, jež se v projednávaném případějevily přinejmenším jako jednání obstrukční. Podle Nejvyššího správního soudu krajský soud právem odmítl tyto postupy aprobovat a právem též sám – při nečinnosti odpůrcova zastupitelstva – rozhodování, zda má být místní referendum jím samotným vyhlášeno, za výkon své pravomoci považoval. Učinil tak z důvodů, které v napadeném usnesení přesvědčivě vysvětlil, pročez na ně Nejvyšší správní soud může toliko odkázat s pouhým stručným doplněním, že akceptace odpůrcovy kasační námitky by ve svých důsledcích založila oprávnění nejen zastupitelstva obce, ale dokonce toliko její rady konání každého místního referenda zhatit pouze tím, že by návrh na jeho vyhlášení nebyl do programu či snad i jen do návrhu programu jednání zastupitelstva zařazen.

Nejvyšší správní soud též odmítl výtku odpůrce zpochybňující přípustnost otázek navržených pro rozhodování v místním referendu. I zde podle Nejvyššího správního soudu odůvodnil zdejší soud napadené usnesení bezvadně a v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, kterou příléhavě citoval (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2012, č.j. Ars 1/2012 - 26, ze dne 31. 10. 2012, č.j. Ars 4/2012 - 47, č. 2718/2012 a č. 2760/2012 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud též upozornil na nejaktuálnější judikaturu k této problematice, a to rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.10.2014, č.j. Ars 4/2014 - 99, č. 3148/2015 Sb. NSS.

Ic.

Zdejší soud vázán výše uvedeným právním názorem Nejvyššího správního soudu nejprve dne 8.4.2015 navrhovatele vyzval, aby sdělil, zda na podaném návrhu

trvá, a dále, aby se vyjádřil k otázce odklonu od standardu konání místního referenda do 90 dnů od jeho vyhlášení a k případným důvodům takového odklonu. Zároveň soud vyzval i odpůrce, aby sdělil, zda zastupitelstvo statutárního města Jihlava rozhodlo o vyhlášení místního referenda o otázkách odpovídajících výše specifikovaným otázkám v návrhu přípravného výboru pro účely místního referenda, a dále aby se vyjádřil k otázce odklonu od standardu konání místního referenda do 90 dnů od jeho vyhlášení a k případným důvodům takového odklonu.

II. Shrnutí procesní argumentace navrhovatele

Navrhovatel svůj návrh odůvodnil tím, že zastupitelstvo dne 15.9.2014 na svém jednání o návrhu na konání místního referenda nerozhodlo a projednalo pouze bod „informace o referendu“. Přestože byl návrh na konání místního referenda formálně bezvadný, odpůrce podle navrhovatele svým postupem brání výkonu přímé demokracie. Místní referendum přitom dává občanům pouze možnost se k otázce realizace spalovny ve statutárním městě Jihlava vůbec vyjádřit. Občané se mohou rozhodnout pro variantu ANO i NE. Rovněž i v dalších otázkách dává místní referendum možnost vyjádřit se ke způsobu nakládání s odpady, které mají do budoucna významný dopad na životní prostředí.

Po zrušení usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 26.9.2015, č.j. 67A 6/2014-56, rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 1.4.2015, č.j. Ars 9/2014-105, navrhovatel k výzvě soudu sdělil, že na svém návrhu i nadále trvá, a má eminentní, od počátku jasně deklarovaný zájem na tom, aby se místní referendum konalo souběžně s řádnými volbami. Jenom tak má účast v místním referendu šanci na překročení zákonem stanoveného kvóra pro platnost rozhodnutí v místním referendu. Navrhovatel žádá, aby byl termín konání referenda stanoven tak, že se má referendum uskutečnit v době nejbližších voleb, což jsou volby do zastupitelstev krajů v roce 2016. Navrhovatel zdůraznil, že konání referenda mimo termín voleb značně snižuje šance na překročení zákonné hranice ve smyslu § 48 zákona o místním referendu, obzvláště, jde-li o krajské město. Nadto je nepochybné, že pořádáním referenda mimo termín řádných voleb by došlo k podstatnému navýšení finančních nákladů na jeho organizaci.

Předmětem referenda je vyslovení se k otázce vybudování zařízení spalovny odpadů, tj. k otázce, která bude mít zásadní a dlouhodobý dopad na daný region, jeho životní prostředí i ekonomiku. Zodpovězení této otázky za zhruba jeden rok je zcela v souladu s takovým časovým harmonogramem. Je jisté, že posun data konání místního referenda nepovede k žádnému kolapsu či újmě daného regionu.

Navrhovatel dále poukázal na to, že místo toho, aby byl magistrát statutárního města Jihlava spíše partnerem a podporovatelem právních laiků, postupoval vůči přípravnému výboru šikanózně a sankcionoval občany statutárního města Jihlava za to, že někteří z nich omylem podepsali podpisové archy dvakrát. Ačkoli se o přestupek

může jednat pouze v případě, stalo-li se tak úmyslně, došlo v daném případě k zastrašení „Jihlavanů“, a to zejména lidí staršího věku, pro které je pokuta v řádu 800 Kč nezanedbatelnou částkou. Takoví lidé se v nejbližších letech zcela jistě vyvarují jakéhokoliv podpisu se zkušeností, že nemá smysl se o konání místního referenda ani pokoušet. Je tak zřejmé, že v nejbližších letech se místní referendum v Jihlavě zorganizovat nepodaří.

Za této situace, kdy odpůrce svým konáním vyvolal strach a obavy u obyvatel, by soud měl umožnit konání referenda spolu s volbami, aby nepřišla na zmar více než dvouletá práce přípravného výboru a dobrovolníků, kteří nasbírali stovky podpisů.

Navrhovatel dále soudu sdělil, že dne 5.12.2014 podal proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8.10.2014, č.j. Ars 5/2014-12, ústavní stížnost spojenou s návrhy na zrušení některých ustanovení zákonů týkajících se místního referenda. Předmětem ústavní stížnosti jsou otázky, které mají dopad i na věc nyní posuzovanou; jde o otázku bezvadnosti návrhu na konání místního referenda, otázku nákladů řízení a otázku „kvóra“ účasti oprávněných voličů stanoveného pro platnost výsledku referenda. Proto navrhovatel s odkazem na § 48 odst. 3 písm. d) s.ř.s. navrhl, aby soud řízení přerušil do rozhodnutí Ústavního soudu ve věci vedené pod sp. zn. III ÚS 3825/14. Navrhovatel dále požádal, aby mu soud přiznal náhradu nákladů řízení.

V reakci na repliku odpůrce navrhovatel zdůraznil, že otázka č. 1 bude aktuální minimálně do doby, než dojde k závaznému přijetí rozhodnutí v této věci. V roce 2016 musí statutární město Jihlava i kraj Vysočina přijít s návrhem nového plánu odpadového hospodářství, což ze spalovny dělá „téma číslo 1“. Ve vztahu k otázce č. 2 pak navrhovatel uvedl, že oceňuje snahu magistrátu o zavedení pilotního programu pro zvýhodnění části občanů, kteří splnili definované ukazatele. Tento pilotní program je však v současné době vyhlašován formou rozhodnutí zastupitelstva vždy na jeden rok. V současné době neexistuje dlouhodobá, relevantní a závazná strategie či rozhodnutí, které by řešilo otázku motivačního systému v Jihlavě. K aktuálnosti otázky č. 3 navrhovatel uvedl, že oceňuje, že magistrát města Jihlavy pracuje na zvyšování míry recyklace, ovšem současně dochází ke zvyšování produkce směsného komunálního odpadu díky odklonu bio-odpadu z domácího kompostování do sběrných nádob, což výsledek značně znehodnocuje. Ačkoli se míra třídění zvýšila, vůbec nic to nemění na aktuálnosti otázky č. 3, ve které se primárně hovoří o přijetí jasných kvót produkce směsného komunálního odpadu.

III. Shrnutí vyjádření odpůrce

Odpůrce ve svém vyjádření ze dne 14.4.2015 uvedl, že zastupitelstvo statutárního města Jihlava v období od 26.9.2014 do dne podání vyjádření nerozhodlo o vyhlášení místního referenda, neboť s ohledem na zrušení usnesení Krajského soudu

v Brně ze dne 26.9.2015, č.j. 67A 6/2014-56, nebyl dán důvod vadný návrh jakkoli projednávat.

Odpůrce dále uvedl, že aktuálnost referenda o navržených otázkách byla diskutabilní a to již v době podání návrhu přípravným výborem. Nyní již podle odpůrce místní referendum aktuální není. Projekt velké spalovny typu ZEVO neměl dostatečnou podporu u předchozího vedení města a současné vedení s ním nepočítá, což deklarovalo ve veřejných diskusích. Zvýhodnění občanů, kteří třídí odpad, je již realizováno motivačním programem, do něhož se zapojilo více než 8 000 obyvatel Jihlavy. Snaha o zvýšení míry recyklace je též podporována. V případě konání referenda až spolu s volbami do krajských zastupitelstev by takový odklad učinil referendum již zcela bezvýznamným.

Odpůrce zdůraznil, že podle jeho názoru nejsou pro vyhlášení místního referenda soudem splněny zákonné podmínky, zejména z toho důvodu, že nelze návrh přípravného výboru považovat za bezvadný a že v době konání zastupitelstva dne 15.9.2014, nebyl ještě z Krajského soudu v Brně vrácen spisový materiál a zejména neproběhlo jednání rady statutárního města Jihlava, která připravuje podklady pro jednání a hlasování o návrhu. Odpůrce dále uvedl, že v době konání zastupitelstva dne 15.9.2014 již „věděl“, že návrh na určení bezvadnosti návrhu na konání referenda byl soudu podán opožděně, a tudíž očekával, že usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 5.9.2014, č.j. 67A 5/2014 – 53, bude zrušeno, a tedy nebude existovat bezvadný návrh.

Odpůrce zdůraznil, že v případě pokut sice magistrát obeslal příkazem osoby, které podepsaly návrh na konání místního referenda vícenásobně, ovšem na základě podaných odporů bylo řízení u všech osob, u nichž nebylo možné prokázat úmyslné jednání, zastaveno. Reálně tak pokutu zaplatilo pouze několik jednotlivců, kteří uznali vlastní pochybení. Dále zdůraznil, že veškeré právně významné události byly způsobeny chybami přípravného výboru a velmi nešťastným usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 5.9.2014, č.j. 67A 5/2014-53.

Odpůrce navrhl, aby soud návrh na vyhlášení místního referenda odmítl pro nesplnění podmínek řízení.

IV. Posouzení věci soudem

IVa. Bezvadnost návrhu

Vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, zdejší soud jako předběžnou otázku posuzoval, zda návrh na vyhlášení místního referenda nemá nedostatky, jinými slovy, tuto otázku posuzoval před tím, než mohl vstoupit do pozice

zastupitelstva a řešit otázky související s pravomocemi příslušejícími zastupitelstvu ve smyslu § 13 a § 15 zákona o místním referendu.

Soud při posouzení této otázky vycházel především z judikatorních závěrů obsažených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22.10.2014, č.j. Ars 4/2014 – 99, č. 3148/2015 Sb. NSS, zejména z jeho bodů 28., 30., 47., 48. a 55, jak bude podrobněji rozvedeno níže.

Podle § 12 zákona o místním referendu, návrh přípravného výboru spolu s přílohou předkládá přípravný výbor obecnímu úřadu, úřadu městské části nebo městského obvodu (dále jen "obecní úřad") nebo magistrátu hlavního města Prahy nebo magistrátu územně členěného statutárního města (dále jen "magistrát statutárního města"), který posoudí předložený návrh přípravného výboru ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho podání; jestliže v návrhu přípravného výboru neshledá nedostatky, neprodleně po uplynutí této lhůty písemně vyrozumí zmocněnce (odst. 1). Nemá-li návrh přípravného výboru náležitosti stanovené podle § 10 a 11 nebo obsahuje-li nesprávné nebo neúplné údaje, obecní úřad nebo magistrát statutárního města neprodleně písemně vyzve zmocněnce, aby takové nedostatky ve stanovené lhůtě, která nesmí být kratší než 7 dnů, odstranil. Současně obecní úřad nebo magistrát statutárního města návrh přípravného výboru zmocněnci podle potřeby vrátí a o tomto postupu učiní zápis a přiloží k němu kopii návrhu přípravného výboru (odst. 2). V případě, že obecní úřad nebo magistrát statutárního města nevyrozumí zmocněnce o tom, že návrh přípravného výboru nemá nedostatky, nebo ho nevyzve k jejich odstranění, považuje se takový návrh přípravného výboru po uplynutí lhůty 30 dnů od jeho podání za bezvadný (odst. 3). Bezvadný návrh přípravného výboru předloží rada obce k projednání zastupitelstvu obce na jeho nejbližším zasedání; obdobně postupuje rada města, která bezvadný návrh přípravného výboru předloží k projednání zastupitelstvu statutárního města (odst. 4).

Zdejší soud zdůrazňuje, že při posuzování bezvadnosti návrhu mu v tomto řízení nepřisluší znovu *ex officio* zkoumat dodržení všech náležitostí návrhu ve smyslu § 10 a § 11 zákona o místním referendu; soudu v řízení podle § 91a odst. 1 písm. b) s.ř.s přísluší posoudit splnění pouze těch podmínek náležitostí návrhu, jejichž dodržení bylo zpochybněno odpůrcem, a tedy o které je mezi účastníky řízení sporu (obdobně též bod 48 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22.11.2014, č.j. Ars 4/2014 – 99, č. 3148/2015 Sb. NSS, anebo Rigel, F.: Zákon o místním referendu s komentářem a judikaturou, Nakladatelství Leges, 2011, s. 239 - 240).

Forma i obsah výzvy k odstranění vad návrhu na konání místního referenda ve smyslu § 12 odst. 2 zákona o místním referendu musí odpovídat skutečnosti, že iniciace místního referenda je realizací ústavně zaručeného práva podílet se na správě veřejných věcí (čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Nejvyšší správní soud v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č.j. Ars 4/2014 – 99, č. 3148/2015 Sb. NSS, zdůraznil, že v oblasti podústavního práva se v tomto směru promítá požadavek vyplývající z § 4 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb.,

správního řádu (zásada přiměřeného poučení o právech a povinnostech), který je na základě § 177 odst. 1 správního řádu aplikovatelný i na výzvu k odstranění vad návrhu na konání místního a referenda podle § 12 odst. 2 zákona o místním referendu a na požadavky na její obsah. Z výzvy musí být určitě a jasně seznatelné vytýkané vady návrhu na konání místního referenda tak, aby bylo odstranění jednotlivých vad fakticky proveditelné; jinak jde o výzvu nekvalifikovanou, která nevyvolá účinky předvídané v § 12 odst. 2 zákona o místním referendu, resp. která nebrání nastoupení nevyvratitelné domněnky bezvadnosti návrhu podle § 12 odst. 3 téhož zákona. „*Faktické odstraňování vad návrhu v reakci na nekvalifikovanou výzvu tedy nevyvolá účinky zahájení běhu nové lhůty, v níž má být doplněný (opravený) návrh na konání místního referenda posouzen obecním úřadem nebo magistrátem...*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č.j. Ars 4/2014 - 99, č. 3148/2015 Sb. NSS.).

Úlohou magistrátu statutárního města Jihlava (dále jen „magistrát“) proto bylo ve smyslu § 12 zákona o místním referendu zkontrolovat, zda má návrh náležitosti stanovené § 10 a § 11 zákona o místním referendu, anebo zda neobsahuje nesprávné nebo neúplné údaje. Nesprávné a neúplné údaje musejí být chápány jako zcela zjevné, na první pohled očividné chyby a nepřesnosti, či chybějící náležitosti návrhu (obdobně též Rigel, F.: Zákon o místním referendu s komentářem a judikaturou, Nakladatelství Leges, 2011, s. 115).

Z odpůrcem předložené dokumentace vyplynulo, že v návaznosti na doručení návrhu přípravného výboru na konání místního referenda dne 21.7.2014 magistrát dne 5.8.2014 vyzval navrhovatele k odstranění nedostatků návrhu tím, že doplní či nahradí počet oprávněných osob, které svým podpisem na podpisové listině podpořily konání referenda, tak, aby tento dosahoval 10% celkového počtu oprávněných osob v obci, a doplnil odhad nákladů spojených s provedením místního referenda a realizací v něm přijatého rozhodnutí, které je povinnou náležitostí návrhu přípravného výboru dle § 10 odst. 1 písm. d) zákona o místním referendu, o ověřitelné a relevantní údaje. Navrhovatel následně návrh doplnil dne 11.8.2014, a to formou Dodatku č. 1 k návrhu na konání místního referenda.

Magistrát poté v dopise ze dne 18.8.2014, který navrhovateli doručil dne 19.8.2014, uvedl, že počet oprávněných osob pro konání místního referenda je dostatečný, a že se dále zabýval otázkou, zda bylo zodpovězeno, co se u jednotlivých otázek rozumí podniknutím „veškerých kroků v samostatné působnosti“, neboť bez vymezení tohoto pojmu není vůbec možné odhadovat náklady spojené s realizací přijatého rozhodnutí, ani není možné učinit závěr o tom, zda konání referenda neodporuje § 7 písm. d) a g) zákona o místním referendu. Dále bylo zkoumáno, zda odhad nákladů je opřen o jakékoli relevantní údaje, aby bylo zjištěno, že míra jeho nesprávnosti nepovede ke zjevné manipulaci s oprávněnými osobami. Magistrát uvedl, že nedostatky spočívající ve vágní formulaci „veškeré kroky v samostatné působnosti“ nebyly Dodatkem č. 1 odstraněny. Podle magistrátu byl akceptovatelným způsobem

tento pojem konkretizován pouze u otázky první. U druhé otázky podle magistrátu navrhovatel na specifikaci zcela rezignoval a u otázky třetí pak nabídl demonstrativní výčet kroků, které navrhuje uskutečnit.

Magistrát proto opět vyzval navrhovatele, aby ve lhůtě 14 dnů u druhé otázky přesně vymezil pojem „veškeré kroky v samostatné působnosti“ tak, aby bylo možné přezkoumat a vyloučit, že se jedná též o kroky, které by mohly vést k činnosti města nesouladné s právními předpisy, popř. měnící závaznou vyhlášku obce, konkrétně obecně závaznou vyhlášku č. 4/2014, o poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Z odpůrcem předložené dokumentace též vyplynulo, že navrhovatel již na základě první výzvy magistrátu na str. 2 Dodatku č. 1 k návrhu na konání místního referenda, vysvětlil, že souslovím „v samostatné působnosti“ má na mysli samostatnou působnost samosprávy (hlasování a činnost zastupitelů, členů rad a komisi), přitom podstatou použití těchto slov je požadavek, aby závazek z referenda měli zastupitelé a členové rad a komisi na paměti při jednání o územním plánu, plánu odpadového hospodářství a dalších strategických dokumentech města.

Pokud tedy měl magistrát zkontrolovat, zda návrh obsahuje taxativně vymezené náležitosti ve smyslu § 10 a § 11 zákona o místním referendu, jeví se krajskému soudu jako účelové, pakliže se magistrát navrhovatele opakovaně dotazoval formou výzvy ve smyslu § 12 odst. 2 zákona o místním referendu na vysvětlení pojmu „veškeré kroky v samostatné působnosti“, když mu navrhovatel dne 11.8.2014 na totéž ve vztahu ke svému návrhu jako celku (tedy ke všem třem otázkám) odpověděl.

Magistrát dále v této druhé výzvě fakticky požadoval, aby mu navrhovatel konkretizoval to, co vymezuje zákon a čeho především se otázky řešené v místním referendu mohou týkat. Druhá výzva magistrátu ze dne 18.8.2014 sice byla formulována jasně, nicméně podle soudu není její obsah souladný s účelem § 12 zákona o místním referendu a rolí magistrátu při administraci návrhu přípravného výboru.

Zdejší soud zdůrazňuje, že obec jako základní územní samosprávné společenství občanů vykonává samostatnou působnost. Okruh úkolů náležejících do samostatné působnosti obce je vymezen zákonem. To, aby odpůrce v rámci samostatné působnosti nejednal nezákonně, vyplývá již z požadavků právních předpisů, kterými jsou představitelé odpůrce vázáni při výkonu svého mandátu. Význam místního referenda pro místní občany se pak týká zejména otázek souvisejících se samostatnou působností obce a nakládáním s majetkem obce (bližze srov. Institut pro evropskou politiku EUROPEUM, Místní referenda v České republice a ve vybraných zemích Evropské unie, <http://www.europeum.org/doc/publications/Referenda.pdf>, str. 13, str. 19-21).

Ze znění druhé otázky („[j]ste pro, aby město Jihlava podniklo veškeré kroky v samostatné působnosti pro zvýhodnění občanů, kteří produkují málo směsného komunálního odpadu (SKO) a více třídí oproti těm, kdo třídí méně a vyprodukují více SKO?“), ke které se výzva ze dne 18.8.2014 vztahovala, vyplývá, že se dotýká problematiky, která spadá do samostatné působnosti obce ve smyslu zákona o obcích, a zároveň se nejedná o otázku, která by byla o schválení znění obecně závazné vyhlášky (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.10.2014, č.j. Ars 4/2014-99, č. 3148/2015 Sb. NSS). Formulace otázky pouze zavazuje představitele odpůrce, aby v budoucích krocích v rámci samostatné působnosti volili takové řešení, které povede k dosažení cíle – zvýhodnění občanů, kteří třídí odpad a produkují méně produkce směsného komunálního odpadu.

Soud považuje za vhodné na závěr k této otázce odkázat na závěry Nejvyššího správního soudu, podle kterého „[o]bčané mají za splnění podmínek stanovených zákonem o místním referendu právo vyjádřit se v místním referendu k plánované výstavbě větrné elektrárny, a to i v těch případech, kdy se o otázce položené v místním referendu rozhoduje ve zvláštním řízení konaném v přenesené působnosti, např. v řízení podle stavebního zákona... Jsou-li orgány obce v místním referendu zavázány k provedení určitých úkonů, je třeba zkoumat, zda tyto úkony patří do samostatné působnosti dané obce a zda je lze v samostatné působnosti této obce realizovat. Orgány obce totiž musí mít právní nástroje k realizaci rozhodnutí v místním referendu, kterým byly zavázány (§ 49 zákona o místním referendu). V místním referendu naopak nelze uložit orgánům obce provedení úkonů, které patří do přenesené působnosti dané obce nebo které do působnosti této obce vůbec nenáleží, byť by se dotýkaly zájmů obce a jejích občanů. V opačném případě by omezení stanovené v § 6 zákona o místním referendu postrádalo smysl...“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2012, č.j. Ars 4/2012 - 47, publ. pod č. 2760/2013 Sb. NSS).

Soud proto dospěl k závěru, že návrh na konání místního referenda ze dne 21.7.2014 ve statutárním městě Jihlava ve znění jeho doplnění ze dne 11.8.2014 nemá nedostatky. Magistrátem ve výzvě ze dne 18.8.2014 vytknutý „nedostatek“ totiž nebyl jakoukoli „vadou“ ve smyslu požadavků § 10 a § 11 zákona o místním referendu, která by bránila postupu podle § 12 odst. 4 zákona o místním referendu.

IVb. Vyhlášení referenda a stanovení termínu jeho konání

Pokud jde o návrh na vyhlášení referenda společně s volbami, soud dospěl k závěru, že jde o návrh důvodný.

S ohledem na to, že konání místního referenda společně s volbami podstatně posiluje faktickou realizaci politického práva ve smyslu čl. 21 odst. 1 Listiny, pak ve světle ústavní klauzule obsažené v čl. 22 Listiny bylo nepřípustné účelově projednávat vady návrhu a tím oddalovat vyhlášení místního referenda a možnost jej konat společně s volbami do zastupitelstev obcí v roce 2014.

Podle § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s. se lze návrhem u soudu za podmínek stanovených zvláštním zákonem domáhat vyhlášení místního referenda.

Zvláštním zákonem je zákon o místním referendu.

Podle § 57 odst. 1 písm. b) zákona o místním referendu má právo domáhat se ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu přípravný výbor, jestliže zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města nerozhodlo o návrhu přípravného výboru podle § 13 odst. 1 písm. a) nebo rozhodlo o tom, že místní referendum nevyhlásí podle § 13 odst. 1 písm. b).

Podle § 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu je třeba návrh podat nejpozději do 20 dnů od jednání zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města, kde měl být návrh přípravného výboru projednán, nebo od jednání zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města, na kterém toto zastupitelstvo rozhodlo, že místní referendum nevyhlásí.

Soud zdůrazňuje, že možnost občanů vyjádřit se formou místního referenda k otázkám rozvoje své obce představuje jejich ústavně zaručené politické právo a za splnění zákonných podmínek mají občané na vyhlášení místního referenda právní nárok.

Zastupitelstvo statutárního města Jihlava o vyhlášení místního referenda o předmětných otázkách doposud nerozhodlo. Zastupitelstvo přitom mělo o návrhu přípravného výboru včetně jeho Dodatku č. 1 jednat a rozhodnout na svém řádném zasedání, které se konalo dne 15.9.2014. Proto také po doplnění návrhu k první výzvě magistrátu měla rada statutárního města Jihlava jako výkonný orgán obce v samostatné působnosti (§ 99 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích), návrh na zastupitelstvo připravit, i kdyby to mělo znamenat svolání mimořádného zasedání rady (obdobně též Rigel, F.: Zákon o místním referendu s komentářem a judikaturou, Nakladatelství Leges, 2011, s. 116). Bez ohledu na to mohlo zastupitelstvo o návrhu rozhodnout přímo na základě usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 5.9.2014, č.j. 67A 5/2014-53, neboť v době konání zastupitelstva ještě citované usnesení ani zrušeno nebylo, a otázka bezvadnosti návrhu přípravného výboru byla pravomocně vyřešena. Odpůrce tudíž neměl jak předvídat výsledek řízení o kasační stížnosti u Nejvyššího správního soudu. Soud podotýká, že zastupitelstvo též mohlo vyhlásit referendum o totožných otázkách i „z vlastní vůle“ (viz bod 53 zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu v této věci).

Zvolil-li odpůrce prostřednictvím magistrátu postup, spočívající v zaslání v pořadí druhé výzvy ze dne 18.8.2014, muselo mu též být zřejmé, že s ohledem na velmi krátkou dobu od zaslání druhé výzvy do data konání zastupitelstva bude pro navrhovatele velmi obtížné efektivně uplatnit ochranu svého politického práva prostřednictvím moci soudní, která sama má na administraci celé věci po procesní i hmotněprávní stránce pouze 30 dnů (§ 91a odst. 3 s.ř.s.).

Pokud tedy místo svolání zasedání rady a předložení návrhu na konání místního referenda zastupitelstvu, svolanému na 15.9.2014 vydal odpůrce druhou, nedůvodnou výzvu, která dopadla do dalšího běhu věcí obstrukčním způsobem, tak důsledkem tohoto nesprávného úředního postupu odpůrce bylo právě to, co odpůrce ve svém vyjádření ze dne 14.4.2015 popisuje – že tedy orgány odpůrce návrh na konání místního referenda ve statutárním městě Jihlava na jednání zastupitelstva nepředložily. Takový stav je ovšem nutně přičitatelný samotnému odpůrci, neboť byl založen postupem magistrátu, který zaslal navrhovateli druhou výzvu ve smyslu § 12 odst. 2 zákona o místním referendu (obdobně též Rigel, F.: Zákon o místním referendu s komentářem a judikaturou, Nakladatelství Leges, 2011, s. 224).

Zdejší soud dále zdůrazňuje, že Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 8.10.2014, č.j. Ars 5/2014-21, na který odpůrce odkazuje, neřešil otázku vadnosti návrhu na vyhlášení místního referenda ve statutárním městě Jihlava po věcné stránce. Nejvyšší správní soud pouze dospěl k závěru, že návrh ve smyslu § 91a odst. 1 písm. a) s.ř.s. byl u soudu uplatněn opožděně.

V této fázi řízení tedy soud sám vstupuje do pozice zastupitelstva (§ 91a odst. 1 písm. b) s.ř.s.). Rozhodnutí soudu zde pak nahrazuje rozhodnutí zastupitelstva (§ 57 odst. 3 zákona o místním referendu). Tato specifická konstrukce ingerence soudní moci do procesu rozhodování zastupitelstva, jako orgánu územního samosprávného celku, je dána významem referenda jako politického práva, zakotveného v čl. 21 Listiny základních práv a svobod, což zdůraznil i Nejvyšší správní soud ve svém zrušovacím rozsudku v této věci, když odmítl argumentaci odpůrce ohledně údajného porušení jeho práva na samosprávu zdejším soudem.

Vstupuje-li soud do pozice zastupitelstva (§ 57 odst. 3 zákona o místním referendu), musí také stejně jako zastupitelstvo vážít určení konkrétního dne (dnů) konání místního referenda. Soud je tedy povinen stejně jako zastupitelstvo – určit den konání místního referenda a přitom preferovat datum navržené přípravným výborem. K posouzení této otázky soud přistoupil se zohledněním úpravy petitorního žádání navrhovatele konat místní referendum společně s volbami do zastupitelstev krajů. Trvá-li navrhovatel za dané procesní situace na svém původním návrhu na vyhlášení místního referenda o otázkách, k nimž posbíral potřebné podpisy, je úprava jeho petitorního žádání jediným logickým postupem v řízení soudním, a to s ohledem na změnu skutkového stavu, která v daném případě nastala v důsledku běhu času.

Posuzoval-li tedy zdejší soud, existují-li tu důvody k odklonu od zákonného standardu konání místního referenda do 90 dnů od jeho vyhlášení, nejprve se zabýval otázkou tzv. aktuálnosti referenda.

Nejvyšší správní soud již judikoval, že přípravný výbor může ve svém návrhu termínovat místní referendum na dobu souběžného hlasování ve volbách, o nichž se ví, že v budoucnosti nastanou, i když se neví přesně kdy. Pokud se však má tento termín odehrát v ne příliš blízké budoucnosti, musí zastupitelstvo obce při vyhlášení místního referenda brát ohled na jeho aktuálnost, resp. realizovatelnost

rozhodnutí, jež má být v místním referendu přijato. Totéž oprávnění pak nemůže být upřeno ani soudu, má-li rozhodnout o vyhlášení místního referenda namísto zastupitelstva obce. Nejvyšší správní soud v této souvislosti též zdůraznil, že pokud zdejší soud v dalším řízení zjistí, že navrhované místní referendum je vzhledem k položené otázce stále ještě aktuální a rozhodnutí realizovatelné (např. proto, že ještě nebyla zahájena realizace určitého projektu, výstavba apod.), přikročí k jeho vyhlášení tak, aby se konalo do 90 dnů, ledaže by zjistil, že účel referenda podstatně neohrozí konání hlasování v termínu pozdějším podle návrhu (petitorního žádání) navrhovatele (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5.3.2015, č.j. Ars 11/2014-42).

Výše uvedené je nutno vykládat ústavně konformním způsobem, což znamená, že den konání místního referenda nesmí být stanoven tak, aby se místní referendum konalo *ex post* a aby občané s vyjádřením své vůle nepřišli pozdě, tedy poté, co jejich zastupitelé o dané otázce již nějakým závazným způsobem rozhodli (např. rozhodnutí v územní plánování, rozhodnutí uzavřít smlouvu apod.).

Tvrdí-li odpůrce, že na projektu stavby velké spalovny typu ZEVO již současné vedení města nemá zájem, pak pouze s poukazem na aktuální politiku statutárního města Jihlava nemůže zdejší soud návrhu na konání místního referenda společně s volbami do zastupitelstev krajů nevyhovět. Pokud návrh na konání místního referenda splnil všechny podmínky ve smyslu zákona o místním referendu a navrhovatel i nadále považuje konání místního referenda o otázkách, k nimž sesbíral potřebný počet podpisů, za potřebné i v roce 2016, nelze mu nevyhovět. Také nelze do budoucna vyloučit opětovnou změnu náhledu vedení města na tuto otázku, která má z dlouhodobého hlediska pro statutární město Jihlava zásadní význam (z hlediska odpadového hospodářství, životního prostředí či ekonomické prosperity města). Pokud by nyní soud odmítl místní referendum vyhlásit tak, jak je navrhováno, jen proto, že odpůrce tvrdí, že aktuálně vedení města od projektu spalovny ustoupilo, pak by v případě změny názoru vedení města došlo k tomu, že vůle občanů, která se projevila podpisy k otázkám v návrhu přípravného výboru, by byla zcela promarněna a nedošlo by k jejímu vyslyšení, a jak uvedl navrhovatel, veškerá práce v souvislosti se sbíráním podpisů by přišla tzv. vniveč.

Jak již bylo zdůrazněno, konání místního referenda společně s volbami podstatně posiluje a umožňuje faktickou realizaci politického práva ve smyslu čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Místní referendum, jeho iniciace i následné hlasování představují významný způsob občanské politické participace, jakož i prostředek ke zvýšení demokratické legitimacy lokální politiky a kontroly místní politické reprezentace (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.10.2012, č.j. Ars 2/2012 - 43, č. 2799/2013 Sb. NSS, zejm. body 29. a 33.). Podstata a hlavní účel místního referenda „*spočívá ve formování politické vůle uvnitř společenství, kterou orgány obce mají teprve realizovat navenek*“ a „*...představuje často poslední možnost občanů obce zaujmout stanovisko ke kontroverzním investičním záměrům s dalekosáhlými důsledky...*“ (nález Ústavního soudu ze dne

9.2.2012, sp. zn. III. ÚS 263/09, N 27/64 SbNU 285). Výsledek referenda proto zavazuje orgány místní samosprávy k požadované činnosti či k cíli, kterého se mají snažit dosáhnout. Obdobně Nejvyšší správní soud již dříve uvedl, že „*smysl existence místního referenda spočívá v možnosti občanů vyjádřit jeho prostřednictvím politicky validně svůj názor*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2.11. 2014, č.j. Ars 3/2014-41).

S výše uvedeným proto podle soudu koresponduje požadavek upřednostnit takový termín, jenž zvýší pravděpodobnost, že výsledky referenda budou (co do účasti) platné, což se přirozeně nabízí, koná-li se místní referendum souběžně s volbami. Zákon o místním referendu totiž výslovně možnost konat místní referendum souběžně s volbami předvídá a pro ten případ stanoví, že v takovém případě se hlasování v místním referendu, stejně tak jako tradičně ve volbách, koná ve dvou dnech, jinak se hlasování v místním referendu koná jen v jednom dni (§ 5 odst. 1 zákona o místním referendu).

Soud též považuje za vhodné zohlednit i to, že v případě statutárního města Jihlava se jedná o velké město s počtem více než 50 000 obyvatel, a proto je konání místního referenda společně s volbami zejména z organizačního hlediska spíše ekonomičtější.

Zdejší soud proto v intencích rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5.3.2015, č.j. Ars 11/2014-42, dospěl k závěru, že účel místního referenda neohrozí jeho konání v termínu voleb do zastupitelstev krajů v roce 2016.

S ohledem na skutečnost, že po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v této věci již není sporu o to, zda lze o navržených otázkách místní referendum konat (§ 7 zákona o místním referendu), neboť Nejvyšší správní soud jednoznačně potvrdil správnost předchozích závěrů krajského soudu, vyslovených k této otázce v usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 26.9.2014, č.j. 67 A 6/2014 - 56, zdejší soud proto pouze ze svého zmiňovaného usnesení pro stručnost odkazuje na příslušné pasáže:

„Ze znění otázky „[s]ouhlasíte s tím, aby město Jihlava bezodkladně podniklo veškeré kroky v samostatné působnosti, aby nemohlo dojít k výstavbě spalovny komunálních odpadů (ZEVO, plazmová a pyrolýzní jednotka apod.) na území statutárního města Jihlavy?“ je nepochybné, že se týká investičního projektu, který může mít zcela zásadní dopad na životní prostředí, odpadové hospodářství i ekonomickou situaci statutárního města Jihlava. Občané města tím, že se vyjádří k této otázce, zde mohou vyjádřit svoji vůli, zda takové zařízení na území statutárního města Jihlava chtějí. Takovým projevem vůle občanů města je zastupitelstvo a další orgány obce (starosta) vázány v rámci výkonu samostatné působnosti. Z výše uvedeného také vyplývá, že vázanost vůlí občanů města vyjádřenou odpovědí na takto formulovanou otázku je totožná, jako by se občané města negativně vyslovili k otázce „*souhlasíte s umístěním spalovny komunálních odpadů (ZEVO, plazmová a pyrolýzní jednotka apod.) na území statutárního města Jihlavy?*“ I tímto názorem občanů města by byl odpůrce v oblasti samostatné působnosti vázán a veškeré kroky v samostatné

působnosti by měl činit vědom si takové vůle občanů a v souladu s ní. Otázka č. 1 dále podle soudu nezavazuje odpůrce k přijetí konkrétního rozhodnutí v územním či stavebním řízení vedeném správními orgány v přenesené působnosti...Ze znění otázek „[j]ste pro, aby město Jihlava podniklo veškeré kroky v samostatné působnosti pro zvýhodnění občanů, kteří produkují málo směsného komunálního odpadu (SKO) a více třídí oproti těm, kdo třídí méně a vyprodukují více SKO“ Ano! Ne“ a „[j]ste pro, aby město Jihlava podniklo veškeré kroky v samostatné působnosti pro snížení produkce směsného komunálního odpadu pod 150 kg na osobu za rok prostřednictvím zvýšení míry recyklace a kompostování všech odpadů ze živností a domácností minimálně na 50%?“ je zcela zřejmé, že se týkají problematiky, která spadá do samostatné působnosti obce. Nejedná se ani o otázky, které by byly v rozporu s § 7 písm. g) zákona o místním referendu, neboť otázky nejsou „o schválení obecně závazné vyhlášky“. Opět zavazují představitele odpůrce, aby v budoucích krocích v rámci samostatné působnosti volili takové řešení, které povede k dosažení cíle – zvýhodnění občanů, kteří třídí odpad a snížení produkce směsného komunálního odpadu a zvýšení míry recyklace a kompostování všech odpadů ze živností a domácností minimálně na 50%. Toho lze docílit ať už smluvními ujednáními s poskytovateli služeb v oblasti svozu a likvidace odpadů ve statutárním městě Jihlava, či speciálními cílenými projekty, tak i poplatkovou politikou, které je v řadě obcí různá, právě s ohledem na různou politiku zastupitelstev v oblasti likvidace odpadů (příkladem může být „antipoplatková“ politika zastupitelstva města Teplice).“.

Podle § 5 odst. 1 zákona o místním referendu se hlasování v místním referendu koná v jednom dni. Koná-li se hlasování v místním referendu současně s volbami do zastupitelstev obcí, do zastupitelstev krajů, do některé z komor Parlamentu České republiky nebo do Evropského parlamentu, koná se ve stejnou dobu, která je stanovena pro konání voleb.

Podle § 3 odst. 1 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, volby do zastupitelstev krajů vyhlašuje prezident republiky nejpozději 90 dnů před jejich konáním. Rozhodnutí o vyhlášení voleb do zastupitelstev krajů se uveřejňuje ve Sbírce zákonů. Za den vyhlášení voleb do zastupitelstev krajů se považuje den, kdy byla rozeslána částka Sbírky zákonů, v níž bylo rozhodnutí o vyhlášení voleb do zastupitelstev krajů uveřejněno.

Podle § 3 odst. 2 téhož zákona se volby do zastupitelstev krajů konají ve 2 dnech, kterými jsou pátek a sobota. Hlasování začíná ve 14.00 hodin a končí ve 22.00 hodin prvního dne voleb. Druhý den voleb začíná hlasování v 8.00 hodin a končí ve 14.00 hodin.

Ze všech výše uvedených důvodů proto soud vyhlásil **místní referendum ve statutárním městě Jihlava a určil, že místní referendum se bude konat současně s volbami do zastupitelstev krajů v roce 2016.**

Vypořádání zbývajících argumentace navrhovatele

Požadoval-li navrhovatel, aby zdejší soud přerušil řízení do doby, než bude rozhodnuto Ústavním soudem ve věci sp. zn. III. ÚS 3825/14, pak zdejší soud nepovažoval pro posouzení věci samé za nezbytné vyčkat rozhodnutí Ústavního soudu ve vztahu k otázce případné protiústavnosti § 48 odst. 1 zákona o místním referendu; aplikace zmiňované právní úpravy totiž v nyní posuzované věci nepřípadá v úvahu, neboť jejím předmětem je reglementace platnosti již konaného místního referenda.

Dále, byť zdejší soud rozumí výtce navrhovatele vůči zákonné úpravě náhrady nákladů řízení v tomto typu řízení (§ 93 odst. 4 s.ř.s.), jedná se o otázku k meritu věci akcesorickou, jejíž případné jiné řešení Ústavním soudem bude uplatnitelné do budoucna. Jen z důvodu vyčkávání na možnou spravedlivější reglementaci otázky náhrady nákladů řízení nelze odůvodnit to, aby soud místní referendum nevyhlásil, jsou-li pro takový postup splněny zákonné podmínky.

Konečně, ani otázka případného osudu ústavní stížnosti ve vztahu k rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8.10.2014, č.j. Ars 5/2014-21, nemá na posouzení merita věci žádný vliv. V nyní posuzované věci byl soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným ve zrušujícím rozsudku v této věci (§ 110 odst. 4 s.ř.s.).

V. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s., podle kterého v řízení ve věcech místního referenda nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

VI. Právní moc

Usnesení bude doručeno zástupci navrhovatele a odpůrci. Současně bude vyvěšeno na úřední desce soudu; usnesení nabývá ze zákona právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Soud připomíná, že odpůrce není zbaven povinnosti umístit písemné vyhotovení usnesení neprodleně po jeho obdržení na úřední desku města, ačkoli vyvěšení již bude mít toliko povahu informativní, a po vyhlášení voleb do zastupitelstev krajů v roce 2016 zajistit, aby se všichni občané města měli možnost o konkrétním datu konání místního referenda dozvědět.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 29. dubna 2015

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

JUDr. David Raus, Ph.D., v.r.
předseda senátu